

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2021/818

2021 m. gegužės 20 d.

kuriuo nustatoma 2021–2027 m. programa „Kūrybiška Europa“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 167 straipsnio 5 dalį ir 173 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) kultūra, menai, kultūros paveldas ir kultūros įvairovė Europos visuomenei yra didelės vertybės kultūros, švietimo, demokratijos, aplinkos, socialiniu, žmogaus teisių ir ekonominiu požiūriais, todėl juos reikėtų propaguoti ir remti. 2017 m. kovo 25 d. Romos deklaracijoje ir 2017 m. gruodžio 14 d. ir 15 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose teigiama, kad švietimas ir kultūra yra įtraukių ir darnių visuomenių visiems ir Europos konkurencingumo išlaikymo pagrindas;
- (2) Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Tos vertybės yra bendros valstybės narėms – visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė. Tos vertybės dar kartą patvirtintos ir išreikštos teisėmis, laisvėmis ir principais, įtvirtintais Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), kuri pagal ES sutarties 6 straipsnį turi tokią pat teisinę galią kaip Sutartys. Konkrečiai, saviraiškos ir informacijos laisvė bei menų ir mokslo laisvė įtvirtintos atitinkamai Chartijos 11 ir 13 straipsniuose;
- (3) ES sutarties 3 straipsnyje taip pat nustatyta, kad Sąjungos tikslas – skatinti taiką, savo vertybes ir savo tautų gerovę ir kad, be kita ko, ji gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas;
- (4) 2018 m. gegužės 22 d. Komisijos komunikate „Nauja Europos kultūros darbotvarkė“ išdėstyti Sąjungos tikslai, keliami kultūros ir kūrybos sektoriams. Juo siekiama, kad būtų pasinaudota kultūros ir kultūrinės įvairovės galia didinant socialinę sanglaudą ir visuomenės gerovę, puoselėjant tarpvalstybinį kultūros ir kūrybos sektorių aspektą ir jų augimo pajėgumą, skatinant kultūra grindžiamą kūrybiškumą švietimo ir inovacijų srityje, taip pat darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo tikslais ir stiprinant tarptautinius kultūrinius ryšius. Programa „Kūrybiška Europa“ (toliau – Programa) kartu su kitomis Sąjungos programomis ir fondais bus remiama Naujoji Europos kultūros

⁽¹⁾ OL C 110, 2019 3 22, p. 87.

⁽²⁾ OL C 168, 2019 5 16, p. 37.

⁽³⁾ 2019 m. kovo 28 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 108, 2021 3 26, p. 934) ir 2021 m. balandžio 13 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 169, 2021 5 5, p. 1). 2021 m. gegužės 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

darbotvarkė. Turėtų būti išsaugota ir propaguojama esminė kultūros ir meninės raiškos vertė, o dėmesys meninei kūrybai turėtų būti Programos pagrindas. Tai taip pat dera su 2007 m. kovo 18 d. įsigaliojusia 2005 m. UNESCO Konvencija dėl kultūros raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo, kurios šalimis yra Sąjunga ir jos valstybės narės;

- (5) siekiant puoselėti bendrą kultūros įvairovės erdvę Europos tautoms, svarbu skatinti tarptautinę meno ir kultūros kūrinių, kolekcijų ir produktų sklaidą, taip skatinant dialogą ir kultūrinius mainus, ir tarptautinį menininkų ir kultūros bei kūrybos sektorių specialistų mobilumą;
- (6) kultūros paveldo apsauga ir stiprinimas palengvina laisvą dalyvavimą kultūriniame gyvenime pagal Jungtinių Tautų Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą. Todėl kultūros paveldas atlieka svarbų vaidmenį kuriant taikią ir demokratinę visuomenę darnaus vystymosi ir kultūros įvairovės skatinimo procesuose;
- (7) Europos kultūros įvairovės skatinimas grindžiamas meninės raiškos laisve, menininkų ir kultūrinės veiklos vykdytojų gebėjimais ir kompetencijomis, klestinčių ir atsparių kultūros ir kūrybos sektorių egzistavimu ir menininkų ir kultūrinės veiklos vykdytojų gebėjimu kurti, naujinti ir gaminti savo kūrinius bei platinti juos platesnei ir įvairesnei Europos auditorijai. Taip išplečiamas kultūros ir kūrybos sektorių verslo potencialas, gerinama prieiga prie kūrybinio turinio, meninių tyrimų ir kūrybiškumo ir didinamas jų propagavimas, taip pat prisidedama prie tvaraus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Be to, propaguojant kūrybiškumą ir naujas žinias prisidedama prie konkurencingumo didinimo ir inovacijų skatinimo pramonės vertės grandinėse. Turtinga Sąjungos kultūros ir kalbų įvairovė yra itin svarbus Europos projekto privalumas. Tuo pačiu Europos kultūros ir kūrybos rinkai būdingi geografiniai, kalbiniai ar abu šie ypatumai, kurie gali lemti rinkos susiskaidymą. Todėl reikia toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad kultūros ir kūrybos sektoriai visapusiškai pasinaudotų Sąjungos bendrosios rinkos, visų pirma bendrosios skaitmeninės rinkos, teikiama nauda;
- (8) skaitmeninė pertvarka kultūros ir kūrybos sektoriams reiškia esminį pokytį. Dėl jos pakito įpročiai, santykiai, gamybos ir vartojimo modeliai. Tai kelia nemažai iššūkių. Tuo pačiu skaitmeninė pertvarka suteikia kultūros ir kūrybos sektoriams naujų galimybių, kiek tai susiję su Europos kūrinių kūrimu, platinimu ir prieiga prie jų, o tai naudinga visai Europos visuomenei. Programa turėtų skatinti kultūros ir kūrybos sektorius pasinaudoti tomis galimybėmis;
- (9) Programa turėtų būti atsižvelgiama į dvilypį kultūros ir kūrybos sektorių pobūdį, pripažįstant, viena vertus, kultūros esminę bei meninę vertę ir, kita vertus, tų sektorių ekonominę vertę, įskaitant platesnį tų sektorių indėlį į ekonomikos augimą ir konkurencingumą, taip pat kūrybiškumą ir inovacijas. Taip pat Programa turėtų būti atsižvelgiama į teigiamą kultūros poveikį kultūrų dialogui, socialinei sanglaudai ir žinių sklaidai. Tam reikia tvirtų Europos kultūros ir kūrybos sektorių, ypač gyvybingos Europos audiovizualinės pramonės, dėl jos pajėgumo pasiekti įvairias auditorijas ir jos ekonominę svarbą, įskaitant jos ekonominę svarbą kitiems kūrybos sektoriams. Vis dėlto konkurencija pasaulinėse audiovizualinio sektoriaus rinkose dar labiau suintensyvėjo dėl intensyvėjančios skaitmeninės pertvarkos, pavyzdžiui, medijų produkcijos ir vartojimo pokyčių ir stiprėjanti pasaulinių turinio platinimo platformų pozicija. Todėl reikia padidinti paramą Europos pramonei;
- (10) kaip parodė su Europos kultūros sostinių iniciatyva susiję Sąjungos veiksmai, nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 445/2014/ES⁽⁴⁾, kultūros ir kūrybos sektoriams tenka svarbus vaidmuo stiprinant ir atgaivinant Sąjungos teritorijas. Tokiu būdu kultūros ir kūrybos sektoriai yra pagrindiniai veiksniai skatinant kokybišką turizmą, ir regioninę, vietos bei miestų plėtrą visoje Sąjungoje;

(4) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m., ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1622/2006/EB (OL L 132, 2014 5 3, p. 1).

- (11) kad Programa būtų veiksminga, joje turėtų būti atsižvelgiama į skirtingų sektorių konkretų pobūdį ir iššūkius, skirtingas kultūros ir kūrybos sektorių tikslines grupes ir konkrečius poreikius, taikant specialiai pritaikytus požiūrius audiovizualiniam sektoriui skirtoje paprogramėje (toliau – MEDIA paprogramė), kitiems kultūros ir kūrybos sektoriams skirtoje paprogramėje (toliau – Kultūros paprogramė) ir tarpsektorinėje paprogramėje (toliau – Tarpsektorinė paprogramė);
- (12) Programa turėtų būti remiami Europos pridėtinę vertę turintys veiksmas ir veikla, kuriais papildomos regioninės, nacionalinės, tarptautinės ir kitos Sąjungos programos ir politika ir daromas teigiamas poveikis Europos piliečiams, ir turėtų būti remiamas tarptautinio bendradarbiavimo ir mainų kultūros ir kūrybos sektoriuose plėtojimas ir skatinimas. Tokiais veiksmais ir veikla Programa prisidedama prie europinės tapatybės ir Europos vertybių stiprinimo, kartu skatinant kultūrų ir kalbų įvairovę;
- (13) visų formų ir raiškos būdų muzika, ypač šiuolaikinė ir gyva muzika, yra svarbi Sąjungos kultūros, meno ir ekonomikos sričių ir jos paveldo sudedamoji dalis. Muzika yra socialinės sanglaudos elementas ir viena iš pagrindinių priemonių ekonomikos ir kultūros vystymuisi stiprinti. Todėl Kultūros paprogramėje turėtų būti skiriama dėmesio muzikos sektoriui;
- (14) Kultūros paprogramė turėtų būti skatinama kūrybinių bendruomenių tinklaveika ir tarpvalstybinis bei daugiadalykis bendradarbiavimas naudojant įvairius įgūdžių (tokių kaip meniniai, kūrybiniai, skaitmeniniai ir technologiniai įgūdžiai) rinkinius;
- (15) Tarpsektorine paprograme siekiama išnaudoti skirtingų kultūros ir kūrybos sektorių bendradarbiavimo potencialą ir spręsti jiems išskylančius bendrus iššūkius. Kalbant apie žinių perdavimą ir administravimo veiksmingumą, gali būti naudingas bendras universalus požiūris. Tame kontekste Programos centrai padeda siekti Programos tikslų ir ją įgyvendinti;
- (16) audiovizualiniame sektoriuje reikalinga Sąjungos intervencija, vykdoma kartu su Sąjungos bendrosios skaitmeninės rinkos politikos priemonėmis. Visų pirma tai pasakytina apie autorių teisių sistemos modernizavimą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis (ES) 2019/789 ⁽⁵⁾ ir (ES) 2019/790 ⁽⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES ⁽⁷⁾, su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808 ⁽⁸⁾. Direktyvomis (ES) 2019/789 ir (ES) 2019/790 siekiama sustiprinti Europos audiovizualinio sektoriaus veiklos vykdytojų pajėgumus kurti, finansuoti, gaminti ir platinti kūrinius, kurie visų pirma matomi įvairiose turimose medijose, pavyzdžiui, televizijoje, kine ar užsakomosiose vaizdo paslaugose, ir kurie yra prieinami ir patrauklūs auditorijai atviresnėje ir konkurencingesnėje rinkoje Europoje ir už jos ribų. Tomis direktyvomis taip pat siekiama sukurti gerai veikiančią rinką kūrėjams ir teisių turėtojams, visų pirma spaudos publikacijų ir interneto platformų atveju, ir užtikrinti teisingą atlygį autoriams ir atlikėjams; į šiuos aspektus turėtų būti atsižvelgta visoje Programoje. Be to, paramą reikėtų padidinti, kad būtų reaguojama į pastarojo meto rinkos raidą, visų pirma – į pasaulinių platinimo platformų poziciją, kuri yra stipresnė palyginus su nacionalinių transliuotojų, kurie tradiciškai investuoja į Europos kūrinių gamybą, poziciją. Kadangi rinkos sąlygos ir audiovizualinės veiklos vykdytojų veikla vis kinta, įgyvendinant Programą turėtų būti nustatyti konkretūs kriterijai, kurie nusakytų, kaip apibrėžiama nepriklausoma gamybos bendrovė;

⁽⁵⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB (OL L 130, 2019 5 17, p. 82).

⁽⁶⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiama direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL L 130, 2019 5 17, p. 92).

⁽⁷⁾ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1).

⁽⁸⁾ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69).

- (17) Programa turėtų būti sudarytos sąlygos kultūros ir kūrybos sektorių organizacijoms kuo plačiau joje dalyvauti ir užtikrinti joms kuo platesnę prieigą prie Programos, nepriklausomai nuo jų geografinės kilmės. Programa turėtų būti remiamos tos organizacijos ir talentingiausi asmenys, neatsižvelgiant į jų buvimo vietą, kad jie galėtų vykdyti veiklą tarpvalstybiniu ir tarptautiniu mastu. MEDIA paprograme turėtų būti atsižvelgiama į skirtumus, susijusius su šalių audiovizualinio turinio gamyba ir platinimu, ir į prieigą prie audiovizualinio turinio bei į audiovizualinio turinio vartojimo tendencijas, visų pirma į jų kalbinius ir geografinius ypatumus, taip sudarant vienodesnes sąlygas, didinant valstybių narių, turinčių skirtingus audiovizualinius pajėgumus, dalyvavimą ir stiprinant jų bendradarbiavimą, taip pat remiant Europos talentus, neatsižvelgiant į jų buvimo vietą, kad jie galėtų veikti tarpvalstybiniu ir tarptautiniu mastu. Taip pat reikėtų atsižvelgti į atokiausių regionų, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 straipsnyje, ypatumus;
- (18) specialiais veiksmais pagal Programą, tokiais kaip Sąjungos veiksmais, susijusiais su Europos paveldo ženklu, nustatytu Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1194/2011/ES (*), su Europos paveldo dienomis, Europos apdovanojimais šiuolaikinės, roko ir populiariosios muzikos, literatūros, paveldo ir architektūros srityse, Europos kultūros sostinių iniciatyva, tiesiogiai pasiekta milijonai Europos piliečių, atskleista Europos kultūros politikos socialinė ir ekonominė nauda, todėl jie turėtų būti tęsiami ir, jei įmanoma, išplėsti. Kultūros paprograme turėtų būti remiama Europos paveldo ženklu pažymėtų vietovių tinklaveikos veikla. Taip pat reikėtų apsarstyti galimybę Europos apdovanojimus skirti ir kitose srityse bei sektoriuose, visų pirma teatro sektoriuje;
- (19) kultūra yra itin svarbi stiprinant bendruomenių įtraukumą ir sanglaudą. Migracijos klausimų ir integracijos iššūkių kontekste kultūra atlieka itin svarbų vaidmenį sudarant galimybes kultūrų dialogui, taip pat integruojant migrantus bei pabėgėlius, padedant jiems pasijusti priimančiosios visuomenės dalimi ir plėtojant gerus migrantų ir naujų bendruomenių santykius;
- (20) siekiant prisidėti prie įtraukios visuomenės, Programa turėtų būti skatinamas ir didinamas kultūrinis dalyvavimas visoje Sąjungoje, ypač kiek tai susiję su neigaliaisiais ir asmenimis iš nepalankios aplinkos;
- (21) pagal 2018 m. sausio 22 d. Davoso deklaraciją dėl kokybiškos pastatų statybos kultūros (vok. „Baukultur“) Europai, turėtų būti imtasi veiksmų siekiant skatinti naują integruotą požiūrį į aukštos kokybės apstatytos aplinkos formavimą, kuris būtų grindžiamas kultūra, stiprintų socialinę sanglaudą, užtikrintų tvarią aplinką ir prisidėtų prie visų gyventojų sveikatos ir gerovės. Pagal šį požiūrį dėmesys turėtų būti sutelktas ne tik į miestų teritorijas, bet ir į periferinių ir kaimo teritorijų sujungimą. „Baukultur“ koncepcija apima visus veiksmus, darančius tiesioginį poveikį piliečių ir bendruomenių gyvenimo kokybei, todėl labai konkrečiai skatina įtrauktį, sanglaudą ir tvarumą;
- (22) saviraiškos laisvė ir meninė laisvė yra gyvybingų kultūros ir kūrybos sektorių pagrindas. Visų pirma naujienu žiniasklaidos sektoriui reikia laisvos, įvairios ir pliuralistinės žiniasklaidos aplinkos. Taigi kartu su Direktyva 2010/13/ES Programa turėtų būti skatinama laisva, įvairi ir pliuralistinė žiniasklaidos aplinka, skatinant kelis sektorius apimančią ir kompleksinę veiklą, kuria būtų remiamas naujienu žiniasklaidos sektorius. Programa turėtų teikti paramą naujiems žiniasklaidos specialistams ir skatinti piliečių kritinio mąstymo plėtojimą, propaguojant žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą;
- (23) Programa taip pat turėtų būti skatinamas domėjimasis Europos audiovizualiniais kūriniais ir gerinama prieigą prie jų, visų pirma taikant auditorijos plėtojimo priemones, įskaitant kinematografinį raštingumą;
- (24) menininkų ir kultūros darbuotojų mobilumas už šalies ribų pagal Kultūros paprogramę gali prisidėti prie geriau susietų, stipresnių ir tvaresnių kultūros ir kūrybos sektorių Sąjungoje, nes tai yra būdas paspartinti įgūdžių ugdymą ir mokymosi kreivę kultūros ir kūrybos sektoriuose, pagerinti kultūrinį sąmoningumą ir skatinti tarptautinę bendrą kūrybą, bendrą gamybą, kūrinių sklaidą bei platinimą;

(*) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1194/2011/ES dėl Europos Sąjungos veiksmų, susijusių su Europos paveldo ženklu (OL L 303, 2011 11 22, p. 1).

- (25) Kultūros paprogramės pagrindas turėtų būti bendradarbiavimo projektai, visų pirma nedidelio masto projektai, atsižvelgiant į kultūros ir kūrybos sektorių ypatumus. Todėl Komisija turėtų sudaryti palankesnes dalyvavimo Programoje sąlygas, gerokai supaprastindama biurokratinės procedūras, daugiausia paraiškų teikimo etapu, o nedidelio masto projektų atveju leisdamą taikyti didesnius bendro finansavimo procentinius dydžius;
- (26) vadovaujantis SESV 8 ir 10 straipsniais, visa pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti remiamas lyčių aspekto integravimas, nediskriminavimo tikslų integravimas ir, kai taikoma, turėtų būti nustatyti atitinkami lyčių pusiausvyros kriterijai. Moterys aktyviai dalyvauja kultūros ir kūrybos sektoriuose kaip autorės, specialistės, mokytojos, menininkės ir auditorijos dalyvės. Tačiau mažiau tikėtina, kad moterys užimtų su sprendimų priėmimu susijusias pareigas kultūros, meno ir kūrybos institucijose. Todėl Programa turėtų būti skatinamos talentingos moterys, siekiant remti moterų meninę ir profesinę karjerą;
- (27) atsižvelgiant į 2016 m. birželio 8 d. bendrą komunikatą „ES tarptautinių kultūrinių ryšių strategijos kūrimas“, kuris patvirtintas 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl įgaliojimų, susijusių su trilogu dėl 2018 m. biudžeto projekto ⁽¹⁰⁾, ir 2017 m. gegužės 24 d. Tarybos išvadas dėl ES strateginio požiūrio į tarptautinius kultūros ryšius ir veiksmų programos, Europos finansavimo priemonėmis ir ypač šia Programa turėtų būti pripažįstama kultūros svarba palaikant tarptautinius santykius ir jos vaidmuo propaguojant Europos vertybes įgyvendinant specialius ir tikslinius veiksmus, skirtus aiškiam Sąjungos poveikiui pasaulyje užtikrinti;
- (28) vadovaujantis 2014 m. liepos 22 d. Komisijos komunikatu „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“, atitinkama politika ir priemonėmis turėtų būti užtikrintas Europos kultūros paveldo metų tęstinumas – tais metais kultūra buvo sėkmingai ir veiksmingai integruojama į kitas politikos sritis, visų pirma taikant dalyvaujamojo valdymo požiūrį, nustatant ilgalaikę ir tvarią Europos kultūros paveldo vertę, plėtojant labiau integruotą požiūrį į jo išsaugojimą bei vertinimą ir remiant jo tvarią apsaugą ir atkūrimą, taip pat pritaikomam jos vertybių pakartotiniam naudojimui ir propagavimui vykdant informuotumo didinimo ir tinklaveikos veiklą. Kultūros sektoriuje reikėtų apsvarstyti galimybę remti menininkus, kūrėjus ir meistrus, turinčius įgūdžių tradicinių amatų, susijusių su kultūros paveldo restauravimu, srityse. Audiovizualiniame sektoriuje visų pirma paveldo kūriniai yra itin svarbus atminties ir kultūros įvairovės šaltinis ir suteikia potencialių galimybių rinkoje. Šiame kontekste audiovizualiniai archyvai ir bibliotekos prisideda prie paveldo kūrinių išsaugojimo bei pakartotinio naudojimo ir naujų rinkos pokyčių;
- (29) vadovaujantis 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatu „Nauja Europos pramonės strategija“, Sąjunga turi kliautis turimais privalumais, visų pirma savo įvairove ir talentu, vertybėmis ir gyvenimo būdu, novatoriais ir kūrėjais;
- (30) Programos sėkmė grindžiama novatoriškų ir veiksmingų projektų, kuriais kuriami tarptautinio Europos lygmens bendradarbiavimo kultūros ir kūrybos sektoriuose gerosios praktikos pavyzdžiai, plėtojimu. Kai tik įmanoma, tokie sėkmingi projektai turėtų būti skatinami, raginant remti naujus verslo modelius ir įgūdžius, puoselėjant tradicinę praktinę patirtį ir kūrybiniais bei tarpdalykiniais sprendimais kuriant ekonominę ir socialinę vertę;
- (31) Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės, kurios naudojasi pasirengimo narystei strategija, taip pat Europos kaimynystės politikos šalys ir Sąjungos strateginės partnerės taip pat turėtų turėti galimybes dalyvauti Programoje laikantis tam tikrų sąlygų;
- (32) trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, gali dalyvauti Sąjungos programose bendradarbiaudamos pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽¹¹⁾, kuriame numatyta, kad programos įgyvendinamos pagal tą susitarimą priimtu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remiantis kitomis teisinėmis priemonėmis. Šiame reglamente turėtų būti nustatyta konkreti nuostata, pagal kurią būtų reikalaujama, kad trečiosios valstybės suteiktų būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją;

⁽¹⁰⁾ OL C 334, 2018 9 19, p. 253.

⁽¹¹⁾ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

- (33) trečiosios valstybės turėtų siekti dalyvauti visoje Programoje. Tačiau trečiosios valstybės, kurios neatitinka dalyvavimo MEDIA paprogramėje ir Tarpsektorinėje paprogramėje sąlygų, tačiau dalyvauja Kultūros paprogramėje, turėtų galėti įsteigti ir remti Programos centrus, skirtus programai propaguoti savo šalyje ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui kultūros ir kūrybos sektoriuose skatinti;
- (34) nuo pareigos vykdyti Direktyvoje 2010/13/ES išdėstytas sąlygas nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti tikrinamos ir leidžiamos taikyti Europos kaimynystės politikos šalyse tinkamai pagrįstais atvejais, atsižvelgiant į konkrečią atitinkamos šalies audiovizualinės rinkos padėtį ir integracijos į Europos audiovizualinės politikos sistemą lygį. Turėtų būti reguliariai stebima Direktyvoje 2010/13/ES nustatytų tikslų įgyvendinimo pažanga. Be to, dalyvavimas pagal MEDIA paprogramę finansuojamuose veiksmuose turėtų būti nustatytas kiekvienu konkrečiu atveju atitinkamoje darbo programoje;
- (35) Programa turėtų būti stiprinamas Sąjungos ir tarptautinių organizacijų, pavyzdžiui, UNESCO, Europos Tarybos, įskaitant „Eurimages“ ir Europos audiovizualinę observatoriją (toliau – Observatorija), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos, bendradarbiavimas. Programa taip pat turėtų būti remiamas Sąjungos išsipareigojimas dėl darnaus vystymosi tikslų, ypač dėl jų kultūros aspekto. Kalbant apie audiovizualinį sektorių, Programa turėtų būti užtikrintas Sąjungos indėlis į Observatorijos darbą;
- (36) atsižvelgiant į tai, kaip svarbu kovoti su klimato kaita, vadovaujantis Sąjungos išsipareigojimais įgyvendinti Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ir pasiekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, šia Programa siekiama integruoti klimato srities veiksmus į įvairių sričių Sąjungos politiką ir prisidėti prie bendro tikslo skirti 30 % Sąjungos biudžeto išlaidų veiklai, kuria siekiama klimato politikos tikslų. Vadovaujantis Europos žaliuoju kursu kaip tvaraus augimo gairėmis, pagal šį reglamentą vykdomais veiksmais turėtų būti laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo. Programos įgyvendinimo metu atitinkami veiksmai turėtų būti nustatyti ir vykdomi nekeičiant Programos esminio pobūdžio, o atliekant atitinkamus vertinimus ir peržiūros proceso metu jie turėtų būti pakartotinai įvertinti;
- (37) supaprastinimo ir veiksmingumo tikslais Komisija biudžetinius išsipareigojimus turėtų galėti padalyti į metines dalis. Tuo atveju Komisija Programos įgyvendinimo metu turėtų nustatyti metines dalis, atsižvelgdama į pažangą vykdančioms veiksmams, kuriems skiriama finansinė parama, jų numatomus poreikius ir turimą biudžetą. Komisija dotacijos gavėjams turėtų pateikti orientacinį tvarkaraštį, apimančią nustatytas atskiras metines dalis.
- (38) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal SESV 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Tos taisyklės nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046⁽¹²⁾ (Finansinis reglamentas) ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir netiesioginį vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Taisyklės, priimtos remiantis SESV 322 straipsniu, taip pat apima bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;
- (39) LUX – Europos Parlamento ir Europos kino akademijos skiriamas Europos publikos kino apdovanojimas – jau įtvirtintas kaip ypatingas europinis apdovanojimas, kuriuo propaguojami ir platinami europiniai kino filmai, atspindintys europinę tapatybę ir Europos vertybes, už nacionalinių sienų ir kuris grindžiamas pripažintų kino kūrėjų ir Europos kino organizacijų ir tinklų bendradarbiavimu su bendruomene;
- (40) Europos Sąjungos jaunimo orkestras nuo pat jo sukūrimo pradžios plėtoja unikalią kompetenciją propaguojant prieigą prie muzikos, taip pat kultūrų dialogą, abipusę pagarbą ir supratimą pasitelkiant kultūrą, kartu suteikdamas jauniems muzikams tarptautinės karjeros ir mokymosi galimybių. Europos Sąjungos jaunimo orkestras yra ypatingas tuo, kad yra Europos Parlamento rezoliucija sukurtas Europos orkestras, peržengiantis kultūrinės ribas, jame groja jauni muzikantai iš visos Europos, atrinkti vadovaujantis aukštais meniniais kriterijais, po griežto ir

⁽¹²⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

skaidraus kasmet visose valstybėse narėse vykdomo per klausų proceso. Šis ypatingas indėlis į Europos kultūros įvairovę ir tapatybę turėtų būti pripažintas, pavyzdžiui, numatant veiksmus, kuriuose galėtų dalyvauti Europos Sąjungos jaunimo orkestras ir panašūs Europos kultūros subjektai. Turėtų būti numatyta galimybė tokiems subjektams skirti daugiametį finansavimą, siekiant užtikrinti jų veiklos stabilumą;

- (41) Europos mastu plačios geografinės aprėpties kultūros ir kūrybos sektorių organizacijos, kurios, vykdydamos savo veiklą, Europos piliečiams tiesiogiai teikia kultūros paslaugas ir taip daro tiesioginį poveikį europinei tapatybei, turėtų turėti teisę į tiesioginę Sąjungos paramą;
- (42) siekiant užtikrinti veiksmingą Sąjungos bendrojo biudžeto lėšų paskirstymą, būtina, kad visi pagal Programą vykdomi veiksmai ir veikla kurtų Europos pridėtinę vertę. Taip pat būtina užtikrinti, kad jie papildytų valstybių narių veiklą. Todėl turėtų būti siekiama nuoseklumo, papildomumo ir sinergijos su finansavimo programomis, kuriomis remiamos glaudžiai tarpusavyje susijusios politikos sritys, užtikrinant, kad galimi dotacijos gavėjai žinotų apie įvairias finansavimo galimybes, ir su horizontaliosiomis politikos sritimis, tokiomis kaip Sąjungos konkurencijos politika;
- (43) finansinė parama sprendžiant rinkos nepakankamumo arba neoptimalių investicijų problemas turėtų būti naudojama proporcingai, o veiksmai turėtų nedubliuoti privačiojo finansavimo, jo neištumti ir neiškreipti konkurencijos vidaus rinkoje;
- (44) svarbu, kad Programa būtų sprendžiami struktūriniai Europos kultūros ir kūrybos sektorių iššūkiai, kuriuos dar labiau paaštrino COVID-19 pandemija. Programa apima esminį Europos kultūros ir žiniasklaidos vaidmenį užtikrinant piliečių gerovę ir suteikiant jiems galių priimti informacija pagrįstus sprendimus. Programa kartu su kitomis atitinkamomis Sąjungos finansavimo programomis ir „Next Generation EU“ turėtų būti remiamas kultūros ir kūrybos sektorių atsigavimas trumpuoju laikotarpiu, didinamas jų ilgalaikis atsparumas ir konkurencingumas, kad būtų galima kuo efektyviau pateikti atsaką galimoms didelėms krizėms ateityje ir prisidėti prie jų skaitmeninės ir ekologinės pertvarkos;
- (45) Programos politikos tikslų siekiama finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis pagal 2021–2027 m. programos „InvestEU“, sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523 ⁽¹³⁾, politikos linijas, kuriomis, be kita ko, toliau lengvinamos kultūros ir kūrybos sektorių mažųjų ir vidutinių įmonių ir organizacijų galimybės gauti finansavimą;
- (46) pagrindiniai vertinimo kriterijai vykdant atitinkamų projektų pagal Programą atranką turėtų būti projektų poveikis, kokybė ir įgyvendinimo veiksmingumas. Atsižvelgiant į technines ekspertines žinias, kurios reikalingos norint įvertinti pasiūlymus pagal konkrečius Programos veiksmus, komitetų, paskirtų įvertinti tokius pasiūlymus (toliau – vertinimo komitetai), nariai gali būti išorės ekspertai. Atrenkant išorės ekspertus turėtų būti deramai atsižvelgiama į jų profesinę patirtį ir lyčių pusiausvyrą konkrečiame komitete;
- (47) į Programą turėtų būti įtraukta reali ir lengvai valdoma kokybinių ir kiekybinių veiklos rodiklių sistema, kuri būtų taikoma įgyvendinant jos veiksmus ir vykdant nuolatinę jos rezultatų stebėseną. Tokia stebėseną bei su Programa bei jos veiksmais susijusi informavimo ir komunikacijos veikla turėtų būti vykdomos atsižvelgiant į tris Programos paprogrames;
- (48) atsižvelgdama į duomenų rinkimo ir analizės bei kultūros politikos poveikio vertinimo svarbą ir sudėtingumą, Komisija turėtų padėti rinkti įrodymus ir statistinius duomenis apie kultūros ir kūrybos sektorių tendencijas ir raidą, pasinaudodama savo ir kitų atitinkamų mokslinių tyrimų institucijų ekspertinėmis žiniomis, ir turėtų reguliariai teikti Europos Parlamentui ir Tarybai surinktų duomenų ataskaitas;

⁽¹³⁾ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

- (49) siekiant suderinti Programos trukmę su Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/2093⁽¹⁴⁾ 2021–2027 m. laikotarpiui nustatytos daugiametės finansinės programos (toliau – 2021–2027 m. DFP) trukme, Programa turėtų būti nustatyta septynerių metų laikotarpiui;
- (50) šiame reglamente nustatomas Programos finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo 18 punkte, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo⁽¹⁵⁾;
- (51) šiai Programai taikomas Finansinis reglamentas. Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams;
- (52) finansavimo formos ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami remiantis galimybėmis pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į kontrolės išlaidas, administracinę našą ir administracinio supaprastinimo poreikį, visų pirma paraiškų teikimo procese, siekiant naudoti visoms dalyvaujančioms šalims, ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Priimant tą sprendimą, turėtų būti svarstoma galimybė naudoti fiksuotąsias sumas, vieneto įkainius ir fiksuotąsias normas, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;
- (53) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁽¹⁶⁾, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95⁽¹⁷⁾, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁽¹⁸⁾ ir (ES) 2017/1939⁽¹⁹⁾ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, OLAF turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371⁽²⁰⁾, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;
- (54) turėtų būti galima remiantis konkrečiais kriterijais suteikti pažangumo ženklą kokybiškiems pasiūlymams dėl veiksmų, kurie yra tinkami finansuoti pagal Programą, tačiau negali būti finansuojami pagal ją dėl biudžeto apribojimų. Pažangumo ženklu pripažįstama, kad pasiūlymas yra tinkamos kokybės, ir supaprastinamos pastangos ieškoti alternatyvaus finansavimo Europos regioninės plėtros fondo ar „Europos socialinio fondo +“ lėšomis. Atitinkamuose kvietimuose teikti pasiūlymus turėtų būti pateikiama papildoma informacija apie veiksmus, dėl kurių galėtų būti suteiktas pažangumo ženklas;

⁽¹⁴⁾ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11).

⁽¹⁵⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁽¹⁶⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽¹⁷⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽¹⁸⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽¹⁹⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁽²⁰⁾ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (55) atsižvelgiant į SESV 349 straipsnį ir į 2017 m. spalio 24 d. Komisijos komunikatą „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“, turėtų būti vertinamas konkretus tame straipsnyje nurodytų regionų indėlis į Sąjungos kultūros įvairovę, taip pat jų vaidmuo skatinant mainus, be kita ko, pasitelkiant mobilumą, ir bendradarbiavimą su trečiųjų valstybių, visų pirma kaimyninių šalių, žmonėmis ir organizacijomis. Pagal Tarybos sprendimą 2013/755/ES⁽²¹⁾ ir atsižvelgiant į užjūrio šalių ir teritorijų indėlį į Sąjungos kultūros tarptautinę įtaką, užjūrio šalyse bei teritorijose įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Programos taisykles ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi. Taip žmonės turėtų galėti vienodai pasinaudoti konkurenciniais pranašumais, kurių kultūros ir kūrybos pramonė gali suteikti, visų pirma ekonomikos augimo ir užimtumo srityje;
- (56) siekiant užtikrinti veiksmingą Programos įgyvendinimo pažangos siekiant jos tikslų vertinimą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl stebėsenos bei vertinimo sistemos parengimo ir Programos rodiklių peržiūros. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽²²⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (57) pagal Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalį dotacija gali būti skiriama jau pradėtam įgyvendinti veiksmui, jeigu pareiškėjas gali įrodyti, kad veiksmą buvo būtina pradėti įgyvendinti prieš pasirašant dotacijos susitarimą. Tačiau išlaidos, patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką, nėra tinkamos finansuoti iš Sąjungos lėšų, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinus atvejus. Laikantis Finansinio reglamento 193 straipsnio 4 dalies, išlaidos, patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką, dotacijų veiklai atveju taip pat nėra tinkamos finansuoti iš Sąjungos lėšų ir per keturis mėnesius nuo dotacijos gavėjo finansinių metų pradžios turi būti pasirašomas dotacijos susitarimas. Siekiant išvengti Sąjungos paramos sutrikdymo, kuris galėtų pakenkti Sąjungos interesams, finansavimo sprendime turėtų būti įmanoma – ribotą laikotarpį 2021–2027 m. DFP vykdymo pradžioje ir tik tinkamai pagrįstais atvejais – numatyti, kad veikla ir išlaidos būtų tinkamos finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d., net jei ta veikla buvo vykdoma ir tos išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką;
- (58) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 dalimis, ši Programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reguliavimo. Tie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas Programos poveikis vietoje;
- (59) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti darbo programas. Tais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽²³⁾. Visų pirma, kaip numatyta šiame reglamente, laiko terminai turėtų būti proporcingi ir turėtų užtikrinti komiteto nariams galimybes iš anksto ir veiksmingai išnagrinėti įgyvendinimo akto projektą ir pareikšti savo nuomonę;
- (60) būtina užtikrinti, kad 2014–2020 m. programa „Kūrybiška Europa“, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1295/2013⁽²⁴⁾, (toliau – 2014–2020 m. programa) būtų užbaigta tinkamai, visų pirma kiek tai susiję su daugiamečio jos valdymo tęstinumu, pavyzdžiui, su techninės ir administracinės pagalbos finansavimu. Reikėtų užtikrinti, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. pagal 2014–2020 m. programą vykdytai ir iki 2020 m. gruodžio 31 d. neužbaigtai veiklai prireikus būtų teikiama techninė ir administracinė pagalba;

⁽²¹⁾ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

⁽²²⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽²³⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽²⁴⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1295/2013, kuriuo sukuriama programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.) ir panaikinami sprendimai Nr. 1718/2006/EB, Nr. 1855/2006/EB ir Nr. 1041/2009/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 221).

- (61) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Chartijoje. Šiuo reglamentu visų pirma siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi teisės į lyčių lygybę ir teisės į nediskriminavimą dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, kaip įtvirtinta Chartijos 21 ir 23 straipsniuose. Šis reglamentas taip pat atitinka JT neigaliųjų teisių konvenciją;
- (62) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl finansuojamos mobilumo ir bendradarbiavimo veiklos tarpvalstybinio pobūdžio, didelio masto ir plačios geografinės aprėpties, poveikio prieigai prie mobilumo mokymosi tikslais ir Sąjungos integracijai apskritai bei dėl jų sustiprinto tarptautinio aspekto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;
- (63) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013 turėtų būti panaikintas nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (64) siekiant užtikrinti paramos teikimo atitinkamoje politikos srityje tęstinumą ir sudaryti sąlygas įgyvendinti Programą nuo 2021–2027 m. DFP vykdymo pradžios, šis reglamentas turėtų įsigaliooti skubos tvarka ir turėtų būti taikomas atgaline data nuo 2021 sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu 2021–2027 m. DFP laikotarpiui nustatoma programa „Kūrybiška Europa“ (toliau – Programa).

Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) kultūros ir kūrybos sektoriai – visi sektoriai:
 - a) kurių veikla, kuri turi potencialą padėti skatinti inovacijas ir darbo vietų kūrimą, visų pirma kiek tai susiję su intelektine nuosavybe,
 - i) grindžiama kultūros vertybėmis ir menine bei kita individualia ar kolektyvine kūrybine raiška,
 - ii) apima kultūrinę, meninę ar kitokią kūrybinę raišką perteikiančių prekių ir paslaugų kūrimą, gamybą, sklaidą ir išsaugojimą bei susijusias funkcijas, tokias kaip švietimą ar valdymą,
 - b) neatsižvelgiant į tai,
 - i) ar tų sektorių veikla orientuota į rinką, ar ne,
 - ii) kokios rūšies yra tą veiklą įgyvendinanti struktūra, ir
 - iii) kaip ta struktūra finansuojama.

Šiems sektoriams priklauso, *inter alia*, architektūra, archyvai, bibliotekos ir muziejai, dailieji amatai, audiovizualinė kūryba (įskaitant filmus, televiziją, vaizdo žaidimus ir multimediją), materialusis ir nematerialusis kultūros paveldas, dizainas (įskaitant mados dizainą), festivaliai, muzika, literatūra, scenos menai (įskaitant teatrą ir šokių), knygos ir leidyba, radijas ir vaizduojamieji menai;

- 2) teisės subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal nacionalinę teisę, Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę, turintis teisinį subjektiškumą ir galintis veikdamas savo vardu naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba subjektas, kuris neturi teisinio subjektiškumo, kaip nurodyta Finansinio reglamento 197 straipsnio 2 dalies c punkte;
- 3) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Finansinio reglamento 2 straipsnio 6 punktą, kuriais negražintinos paramos formos ir Sąjungos biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtros ar kitų viešųjų finansų įstaigų arba komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos gražintinos paramos formomis.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrieji Programos tikslai:
 - a) apsaugoti, plėtoti ir skatinti Europos kultūros bei kalbų įvairovę ir paveldą;
 - b) didinti kultūros ir kūrybos sektorių, visų pirma audiovizualinio sektoriaus, konkurencingumą ir ekonominį potencialą.
2. Konkretieji Programos tikslai:
 - a) sustiprinti meninį ir kultūrinį bendradarbiavimą Europos lygmeniu, kad būtų remiamas Europos kūrinių kūrimas ir stiprinamas Europos kultūros ir kūrybos sektorių ekonominis, socialinis ir išorės aspektas, taip pat inovacijos ir mobilumas šiuose sektoriuose;
 - b) skatinti Europos audiovizualinio sektoriaus konkurencingumą, mastą, bendradarbiavimą, inovacijas ir tvarumą, be kita ko, pasitelkiant mobilumą;
 - c) skatinti politinį bendradarbiavimą ir novatoriškus veiksmus, palaikančius visas Programos paprogrames, ir skatinti įvairią, nepriklausomą ir pliuralistinę žiniasklaidos aplinką ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, tokiu būdu skatinant meninės raiškos laisvę, kultūrų dialogą ir socialinę įtrauktį.
3. Programą sudaro šios paprogramės:
 - a) Kultūros paprogramė, kuri apima kultūros ir kūrybos sektorius, išskyrus audiovizualinį sektorių;
 - b) MEDIA paprogramė, kuri apima audiovizualinį sektorių;
 - c) Tarpsektorinė paprogramė, kuri apima veiksmus visuose kultūros ir kūrybos sektoriuose.
4. Pripažįstant kultūros savitąją ir ekonominę vertę, Programos tikslų siekiama vykdant veiksmus, turinčius Europos pridėtinę vertę. Papildoma Europos vertė užtikrinama, *inter alia*:
 - a) veiksmų ir veiklos, papildančių regionines, nacionalines, tarptautines ir kitas Sąjungos programas ir politiką, tarpvalstybiniu pobūdžiu, taip propaguojant bendras Europos šaknis ir kultūros įvairovę;
 - b) tarpvalstybiniu bendradarbiavimu, be kita ko, pasitelkiant kultūros ir kūrybos sektoriams priklausančių organizacijų ir specialistų mobilumą, ir tokio bendradarbiavimo potencialu sprendžiant bendrus uždavinius, įskaitant skaitmeninę pertvarką, ir skatinant prieigą prie kultūros, aktyvų piliečių dalyvavimą ir kultūrų dialogą;
 - c) masto ekonomija, augimu ir darbo vietų kūrimu, kuriuos Sąjungos parama skatina, sukurdamą svertą poveikį siekiant pritraukti papildomų lėšų;
 - d) sudarant vienodesnes sąlygas įgyvendinant Europos pridėtinę vertę turinčius veiksmus pagal MEDIA paprogramę, kuriais atsižvelgiama į skirtingų valstybių ypatumus, visų pirma susijusius su turinio kūrimu ir platinimu, prieiga prie turinio, jų rinkų dydį ir ypatumus bei jų kultūros ir kalbų įvairovę, tokiu būdu, kad būtų plečiamas valstybių, turinčių skirtingus audiovizualinius pajėgumus, dalyvavimas ir stiprinamas tų valstybių bendradarbiavimas.

5. Programos tikslų siekiama taip, kad būtų skatinama įtrauktis, lygybė, įvairovė ir dalyvavimas, kurių, kai tikslinga, siekiama konkrečiomis paskatomis, kuriomis:

- a) užtikrinama, kad neįgalieji, mažumoms ir socialiai marginalizuotoms grupėms priklausantys asmenys turėtų prieigą prie kultūros ir kūrybos sektorių, ir skatinamas aktyvus jų dalyvavimas tuose sektoriuose, įskaitant kūrybinį procesą ir auditorijos formavimą ir
- b) skatinama lyčių lygybė, visų pirma kaip kūrybiškumo, ekonomikos augimo ir inovacijų varomoji jėga.

4 straipsnis

Programos veiksmai

Pagal programą remiami veiksmai, atitinkantys 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatytus prioritetus ir I priede pateiktus aprašymus.

5 straipsnis

Kultūros paprogramė

1. Atsižvelgiant į 3 straipsnyje nurodytus Programos tikslus, Kultūros paprogramės prioritetai yra šie:
 - a) stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ir tarpvalstybinį Europos kūrinių kūrimo, sklaidos ir matomumo aspektą ir kultūros bei kūrybos sektorių veiklos vykdytojų mobilumą;
 - b) didinti prieigą prie kultūros ir dalyvavimą joje ir auditorijos dalyvavimą bei formavimą visoje Europoje;
 - c) skatinti visuomenės atsparumą ir didinti socialinę įtrauktį ir kultūrų dialogą, pasitelkiant kultūrą ir kultūros paveldą;
 - d) didinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių pajėgumus, įskaitant tuose sektoriuose dirbančių asmenų pajėgumus, ugdyti talentus, diegti inovacijas, klestėti, kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą;
 - e) stiprinti europinę tapatybę ir Europos vertybes pasitelkiant kultūrinį sąmoningumą, meninį švietimą ir kultūra grindžiamą kūrybiškumą švietime;
 - f) skatinti Europos kultūros ir kūrybos sektorių, įskaitant visuomenines ir labai mažas organizacijas, pajėgumų didinimą, kad jie galėtų veikti tarptautiniu mastu;
 - g) pasitelkiant kultūrą prisidėti prie Sąjungos visuotinės tarptautinių santykių strategijos.
2. Veiksmai, kuriais turi būti įgyvendinami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti prioritetai, nustatyti I priedo 1 skirsnyje.

6 straipsnis

Media paprogramė

1. Atsižvelgiant į 3 straipsnyje nurodytus Programos tikslus, MEDIA paprogramės prioritetai yra šie:
 - a) ugdyti talentus, kompetenciją ir įgūdžius ir skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, mobilumą ir inovacijas, kuriant ir gaminant Europos audiovizualinius kūrinius, taip skatinant valstybių narių, turinčių skirtingus audiovizualinius pajėgumus, bendradarbiavimą;
 - b) skatinti Europos audiovizualinių kūrinių sklaidą, propagavimą ir platinimą internete ir kino teatruose Sąjungoje ir tarptautiniu lygmeniu naujoje skaitmeninėje aplinkoje, be kita ko, taikant novatoriškus verslo modelius;

- c) propaguoti Europos audiovizualinius kūrinius, įskaitant paveldo kūrinius, ir remti įvairaus amžiaus auditorijos, visų pirma jaunimo, dalyvavimą ir formavimą, visoje Europoje ir už jos ribų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyti prioritetai įgyvendinami teikiant paramą Europos kūrinių plėtojimui, gamybai, propagavimui ir jų platinimui, ir remiant prieigą prie tų kūrinių, turint tikslą pasiekti įvairią auditoriją Europoje ir už jos ribų, taip prisitaikant prie naujų rinkos pokyčių ir prisidedant prie Direktyvos 2010/13/ES įgyvendinimo.
3. Veiksmai, kuriais turi būti įgyvendinami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti prioritetai, nustatyti I priedo 2 skirsnyje.

7 straipsnis

Tarpsektorinė paprogramė

1. Atsižvelgiant į 3 straipsnyje nurodytus Programos tikslus, Tarpsektorinės paprogramės prioritetai yra šie:
 - a) remti tarpsektorinį tarptautinį politinį bendradarbiavimą, kuris apimtų bendradarbiavimą kultūros vaidmens socialinės įtraukties ir meninės laisvės srityse, skatintų Programos matomumą ir remtų Programos rezultatų perkeliamumą;
 - b) skatinti novatorišką požiūrį į turinio kūrimą, platinimą ir propagavimą bei prieigą prie jo kultūros ir kūrybos sektoriuose bei kituose sektoriuose, be kita ko, atsižvelgiant į skaitmeninę pertvarką, apimančią tiek su rinka susijusius, tiek nesusijusius aspektus;
 - c) skatinti tarpsektorinę veiklą, kuria siekiama prisitaikyti prie žiniasklaidos sektoriaus patiriamų struktūrinių ir technologinių pokyčių, be kita ko, stiprinant laisvą, įvairią ir pliuralistinę žiniasklaidos aplinką, kokybišką žurnalistiką ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, be kita ko, skaitmeninėje aplinkoje;
 - d) remti Programos centrų steigimą dalyvaujančiose valstybėse bei Programos centrų veiklą ir skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais kultūros ir kūrybos sektoriuose.
2. Veiksmai, kuriais turi būti įgyvendinami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti prioritetai, nustatyti I priedo 3 skirsnyje.

8 straipsnis

Biudžetas

1. Programos įgyvendinimo finansinis paketas laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. yra 1 842 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
2. Atsižvelgiant į Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 5 straipsnyje numatytą su Programa susijusį koregavimą, šio straipsnio 1 dalyje nustatyta suma padidinama papildomu 600 000 000 EUR asignavimu (2018 m. kainomis), kaip nurodyta to reglamento II priede.
3. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - a) bent 33 % 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytam tikslui (Kultūros paprogramė);
 - b) bent 58 % 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytam tikslui (MEDIA paprogramė);
 - c) iki 9 % 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai veiklai (Tarpsektorinė paprogramė).
4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - a) bent 33 % 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytam tikslui (Kultūros paprogramė);
 - b) bent 58 % 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytam tikslui (MEDIA paprogramė);
 - c) iki 9 % 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai veiklai (Tarpsektorinė paprogramė).

5. 1 ir 2 dalyse nustatytos sumos gali būti panaudotos teikiant Programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, tokią kaip parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.

6. Be šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų sumų, siekiant skatinti tarptautinį Programos aspektą, galimi papildomi finansiniai įnašai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, bei pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu įsteigtą Pasirengimo narystei paramos priemonę (PNPP III), kuriais būtų remiami pagal šį reglamentą įgyvendinami ir valdomi veiksmai. Tokie įnašai finansuojami pagal reglamentus, kuriais sukuriama tos priemonės.

7. Taikant pasidalijamąjį valdymą valstybėms narėms skirti išteklių atitinkamos valstybės narės prašymu gali būti perkelti laikantis sąlygų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės taisyklės (toliau – 2021–2027 m. Bendrųjų nuostatų reglamentas), 26 straipsnyje. Komisija tvarko tuos išteklius tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą arba netiesiogiai pagal tos pastraipos c punktą. Tie išteklių naudojami atitinkamos valstybės narės naudai.

8. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, truncančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis. Tie įsipareigojimai turi neviršyti 40 % sumos, nustatytos 1 dalyje.

9 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Programoje gali dalyvauti šios trečiosios valstybės, jei jos prisideda finansiškai prie Programos:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, Europos ekonominės erdvės susitarime nustatytomis sąlygomis;
 - b) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;
 - c) Europos kaimynystės politikos šalys pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose ar panašiuose susitarimuose, ir pagal Sąjungos bei tų šalių susitarimuose nustatytas konkrečias sąlygas;
 - d) kitos trečiosios valstybės pagal konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytas sąlygas, jeigu tuo susitarimu:
 - i) užtikrinama teisinga Sąjungos programose dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyra;
 - ii) nustatytos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant atskiroms programoms skirtų finansinių įnašų apskaičiavimą, ir tų programų administracinės išlaidos;

- iii) trečiajai valstybei nesuteikiami sprendimų dėl Sąjungos programos priėmimo įgaliojimai;
- iv) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus.

Pirmos pastraipos d punkto ii papunktyje nurodyti įnašai yra asignuotosios pajamos pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės MEDIA paprogramėje ir Tarpsektorinėje paprogramėje gali dalyvauti, jei įvykdytos Direktyvoje 2010/13/ES išdėstytos sąlygos.

3. Su 1 dalies c punkte nurodytomis valstybėmis sudarytuose susitarimuose tinkamai pagrįstais atvejais gali būti taikoma nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų pareigų nukrypti leidžianti nuostata.

4. Šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos valstybės, kurios visapusiškai dalyvavo 2014–2020 m. programoje, gali laikinai visapusiškai dalyvauti Programoje, jei gali įrodyti, kad ėmėsi konkrečių veiksmų, kad suderintų savo teisę su Direktyva 2010/13/ES su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2018/1808.

5. Valstybėms, nurodytoms šio straipsnio 1 dalies b punkte, leidžiama toliau dalyvauti Programoje po 2022 m. gruodžio 31 d., jei per tą laiką jos Komisijai pateikia įrodymų, kad įvykdė Direktyvoje 2010/13/ES nustatytas sąlygas.

6. Galimybė dalyvauti veiksmuose, atitinkančiuose 7 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą prioritetą, užtikrinama šalims, kurios išimties tvarka dalyvauja Kultūros paprogramėje, tačiau pagal šio straipsnio 2 dalį neatitinka dalyvavimo MEDIA paprogramėje ir Tarpsektorinėje paprogramėje sąlygų.

10 straipsnis

Kitos trečiosios valstybės

Kai tai atitinka Sąjungos interesus, Programa gali būti remiamas bendradarbiavimas su kitomis trečiosiomis valstybėmis, nei nurodytosios 9 straipsnyje, veiksmų finansuojamų papildomais įnašais iš išorės finansavimo priemonių atžvilgiu pagal 8 straipsnio 6 dalį.

11 straipsnis

Bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis ir Europos audiovizualine observatorija

1. Finansiniame reglamente nustatyta tvarka Programoje gali dalyvauti tarptautinės organizacijos, vykdančios veiklą srityse, kuriose taikoma Programa.

2. Programos vykdymo laikotarpiu Sąjunga yra Europos audiovizualinės Observatorijos narė. Sąjungos dalyvavimas Observatorijos veikloje padeda siekti MEDIA paprogramės prioritetinių tikslų. Palaikant santykius su Observatorija Sąjungai atstovauja Komisija. Iš MEDIA paprogramei skirtų lėšų mokamas Sąjungos narystės Observatorijoje mokestis ir apmokamas duomenų rinkimas bei analizė audiovizualiniame sektoriuje.

12 straipsnis

Duomenų apie Europos kultūros ir kūrybos sektorius rinkimas

Siekdama sustiprinti kultūros ir kūrybos sektorių vystymosi faktinių duomenų bazę ir išmatuoti bei analizuoti jų indėlį į Europos ekonomiką ir visuomenę, Komisija, naudodamasi savo ir prireikus Europos Tarybos, EBPO, UNESCO ir atitinkamų mokslinių tyrimų institucijų ekspertinėmis žiniomis, renka atitinkamus duomenis ir informaciją. Komisija reguliariai teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl surinktų duomenų. Komisija dalijasi su suinteresuotaisiais subjektais aktualiomis išvadomis apie surinktus duomenis.

13 straipsnis

Sąjungos finansavimo formos ir įgyvendinimo metodai

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su to reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal Programą finansavimas gali būti teikiamas bet kuria Finansiniame reglamente nustatyta forma, visų pirma dotacijų, apdovanojimų ir viešųjų pirkimų forma. Pagal Programą finansavimas taip pat gali būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas.
3. Derinimo operacijos pagal Programą vykdomos laikantis Reglamento (ES) 2021/523 ir Finansinio reglamento X antraštinės dalies.
4. Įnašai į savidraudos mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Finansinį reglamentą. Taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/695 ⁽²⁵⁾ 37 straipsnis.
5. Kultūros ir kūrybos sektoriuose veikiantys subjektai, kurie per pastaruosius dvejus metus iš viešųjų šaltinių gavo daugiau kaip 50 proc. metinių pajamų, laikomi turinčiais būtinų finansinių, profesinių ir administracinių gebėjimų vykdyti veiklą pagal Programą. Iš jų nereikalaujama pateikti jokių papildomų tuos pajėgumus patvirtinančių dokumentų.

14 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Jei Programos veikloje pagal tarptautinį susitarimą priimto sprendimo arba kitos teisinės priemonės pagrindu dalyvauja trečioji valstybė, ji suteikia būtinas teises ir prieigą, reikalingas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, OLAF ir Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai veikti pagal savo atitinkamą kompetenciją. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kaip numatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

15 straipsnis

Darbo programos

1. Programa įgyvendinama vykdamas Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas metines darbo programas. Metinėse darbo programose nurodomos kiekvienam veiksmui skirtos sumos ir, kai taikytina, nustatoma bendra derinimo operacijoms rezervuota suma. Metinėse darbo programose taip pat pateikiamas preliminarus įgyvendinimo tvarkaraštis.
2. Komisija metines darbo programas priima įgyvendinimo aktais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 24 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

⁽²⁵⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatoma su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

II SKYRIUS

DOTACIJOS IR REIKALAVIMUS ATITINKANTYS SUBJEKTAI

16 straipsnis

Dotacijos

1. Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.
2. Siekiant užtikrinti, kad pasiūlymai būtų tinkamai įvertinti, vertinimo komitetų nariais gali būti išorės ekspertai. Išorės ekspertai turi turėti profesinės patirties, susijusios su vertinama sritimi, ir, kai aktualu, turintys žinių apie geografinę vietovę, dėl kurios teikiama paraiška.
3. Vadovaujantis Finansinio reglamento 193 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktu ir nukrypstant nuo to reglamento 193 straipsnio 4 straipsnio, finansavimo sprendime nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais pagal šį reglamentą remiama veikla ir 2021 m. patirtos pagrindinės išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d., net jei ta veikla įgyvendinta ir tos išlaidos patirtos prieš pateikiant dotacijos paraišką. Dotacijos susitarimai dėl 2021 finansinių metų dotacijų veiklai išimties tvarka gali būti pasirašyti per šešis mėnesius nuo dotacijos gavėjo finansinių metų pradžios.
4. Kai taikytina, vykdant Programos veiksmus nustatomi atitinkami kriterijai siekiant pasiekti lyčių lygybę.

17 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Be Finansinio reglamento 197 straipsnyje nustatytų kriterijų, taikomi šiame straipsnyje nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Reikalavimus dalyvauti Programoje atitinka šie subjektai, jei jie vykdo veiklą kultūros ir kūrybos sektoriuose:
 - a) teisės subjektai, įsisteigę:
 - i) valstybėje narėje arba su ta valstybe nare susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - ii) Programos asocijuotojoje trečiojoje valstybėje arba
 - iii) į darbo programą įtrauktoje trečiojoje valstybėje, laikantis 3 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų;
 - b) teisės subjektai, įsteigti pagal Sąjungos teisę;
 - c) tarptautinės organizacijos.
3. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai, vykdantys veiklą kultūros ir kūrybos sektoriuose, išimties tvarka laikomi atitinkančiais dalyvavimo Programoje reikalavimus, jei toks dalyvavimas reikalingas tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.
4. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai, vykdantys veiklą kultūros ir kūrybos sektoriuose, iš esmės turi padengti savo dalyvavimo išlaidas. Kai tai atitinka Sąjungos interesus, tokių teisės subjektų dalyvavimo išlaidos gali būti dengiamos papildomais įnašais iš išorės finansavimo priemonių pagal 8 straipsnio 6 dalį.

III SKYRIUS

SINERGIJA IR PAPILDOMUMAS

18 straipsnis

Papildomumas

Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina Programos bendrą nuoseklumą ir papildomumą su atitinkama Sąjungos politika ir programomis, ypač su tomis, kurios yra susijusios su lyčių pusiausvyra, švietimu, visų pirma skaitmeniniu švietimu ir gebėjimu naudotis žiniasklaidos priemonėmis, jaunimu ir solidarumu, užimtumu ir socialine įtrauktimi, visų pirma socialiai atskirtų grupių ir mažumų, moksliniais tyrimais, technologija ir inovacijomis, įskaitant socialines inovacijas, pramonę ir įmonėmis, žemės ūkiu ir kaimo plėtra, aplinkosauga ir klimato politikos veiksmais, sanglauda, regionine ir miestų politika, tvariu turizmu, valstybės pagalba, mobilumu ir tarptautiniu bendradarbiavimu ir vystymusi.

19 straipsnis

Kaupiamasis ir alternatyvusis finansavimas

1. Veiksmui, kuriam buvo skirtas įnašas pagal Programą, taip pat gali būti skiriamas įnašas pagal kitą Sąjungos programą, įskaitant lėšas pagal 2021–2027 m. Bendrųjų nuostatų reglamentą, jei įnašais nedengiamos tos pačios išlaidos. Veiksmui skirtam atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės. Kaupiamasis finansavimas nevirsija visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų. Pagal skirtingas Sąjungos programas skiriama parama gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriais nustatomos paramos sąlygos.

2. Pagal Programą projektui gali būti suteiktas pažangumo ženklas, kaip apibrėžta 2021–2027 m. Bendrųjų nuostatų reglamento 2 straipsnio 45 punkte, kai jis atitinka visas šias sąlygas:

- a) jis buvo įvertintas pagal Programą paskelbtame kvietime teikti pasiūlymus;
- b) jis atitinka būtinuosius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus ir
- c) jis negali būti finansuojamas pagal tą kvietimą teikti pasiūlymus dėl biudžeto apribojimų.

Projektui, kuriam buvo suteiktas pažangumo ženklas, laikantis šios dalies pirmos pastraipos, gali būti skiriama parama iš Europos regioninės plėtros fondo arba „Europos socialinio fondo+“, laikantis 2021–2027 m. Bendrųjų nuostatų reglamento 73 straipsnio 4 dalies.

IV SKYRIUS

STEBĖSENA, VERTINIMAS IR KONTROLĖ

20 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai, kuriais grindžiama Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, ataskaita, pateikti II priede.

2. Siekiant užtikrinti veiksmingą Programos veiklos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant jos tikslų, įvertinimą, Komisijai pagal 22 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų parengtos nuostatos dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos, įskaitant II priedo pakeitimus, kad prireikus rodikliai būtų peržiūrėti arba papildyti stebėsenos ir vertinimo tikslais.

3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Programos veiklos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai ir laiku.

4. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams ir, kai taikoma, valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

21 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija atlieka vertinimus, grindžiamus reguliariu duomenų rinkimu ir konsultavimusi su suinteresuotaisiais subjektais ir dotacijos gavėjais, atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, tačiau bet koku atveju ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d., Komisija atlieka tarpinį Programos vertinimą, grindžiamą, be kita ko, išorės ir nepriklausomomis analizėmis. Komisija pateikia tarpinio vertinimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo tarpinio vertinimo atlikimo.
3. Po 2027 m. gruodžio 31 d., tačiau bet koku atveju ne vėliau kaip 2029 m. gruodžio 31 d., Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą, grindžiamą išorės ir nepriklausomomis analizėmis. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai galutinio vertinimo ataskaitą ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo galutinio vertinimo atlikimo.
4. Vertinimų išvadas, nurodytas 2 ir 3 dalyse, kartu su savo pastabomis tiems vertinimams Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.
5. Vertinimo ataskaitų teikimo sistema užtikrina, kad Programos vertinimo duomenys būtų renkami ekonomiškai, efektyviai, laiku ir tinkamu išsamumo lygiu. Sąjungos lėšų gavėjai tokius duomenis ir informaciją perduoda Komisijai laikydamiesi kitų teisės nuostatų. Pavyzdžiui, prireikus asmens duomenys nuasmeninami. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

22 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 20 straipsnyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami septynerių metų laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 20 straipsnyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 20 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

V SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo tų lėšų kilmę ir užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę, visų pirma Programos pavadinimą, o vykdydami veiksmus, finansuojamus pagal MEDIA paprogramę, MEDIA paprogramės logotipą, kaip nustatyta III priede.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmiais bei rezultatais, gautais suteikus paramą pagal jos paprogrames, susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus.
3. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politikos prioritetus tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

24 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas (toliau – komitetas „Kūrybiška Europa“). Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Komitetas „Kūrybiška Europa“ gali rengti tam tikros sudėties posėdžius konkreitiems klausimams, susijusiems su atskiromis Programos paprogramėmis, spręsti.

25 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013 panaikinamas nuo 2021 m. sausio 1 d.

26 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentą (ES) Nr. 1295/2013 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų pakeitimui, ir tas reglamentas toliau taikomas tiems veiksmams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo pagal Reglamentą (ES) Nr. 1295/2013 patvirtintų priemonių prie šios Programos.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2027 m., siekiant padengti 8 straipsnio 5 dalyje numatytos paramos išlaidas, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

27 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. gegužės 20 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. P. ZACARIAS

I PRIEDAS

PROGRAMOS VEIKSMŲ APIBŪDINIMAS

1 SKIRSNIS

KULTŪROS PAPROGRAMĖ

5 straipsnyje nurodyti Kultūros paprogramės prioritetai įgyvendinami, be kita ko, siekiant stiprinti Europos kūrinių sklaidą skaitmeninėje ir daugiakalbėje aplinkoje ir, kai tinkama, vertimo priemonėmis, nesvarbu, kokios rūšies laikmena naudojama, toliau nurodytais veiksmais, kurių detalės, įskaitant galimas didesnes bendro finansavimo normas nedidelės apimties projektams, nustatomos darbo programose.

Horizontalieji veiksmai

Horizontaliaisiais veiksmais siekiama remti visus kultūros ir kūrybos sektorius, išskyrus audiovizualinį sektorių, sprendžiant bendrus iššūkius, kurie jiems kyla Europos lygmeniu. Visų pirma horizontaliaisiais veiksmais bendrai finansuojami tarpvalstybiniai bendradarbiavimo, tinklaveikos, mobilumo ir internacionalizavimo projektai, be kita ko, per apgyvendinimo programas, gastroles, renginius, parodas ir festivalius. Pagal Programą remiami šie horizontalieji veiksmai:

- a) tarptautiniai bendradarbiavimo projektai, kuriuose dalyvauja įvairių dydžių kultūros ir kūrybos sektorių organizacijos, įskaitant labai mažas ir mažąsias organizacijas, ir įvairių šalių organizacijos, kad galėtų vykdyti sektorinę ar tarpsektorinę veiklą;
- b) kultūros ir kūrybos sektorių organizacijų iš įvairių šalių Europos tinklai;
- c) visos Europos masto kultūros ir kūrybos platformos;
- d) tarptautinis menininkų ir kultūros bei kūrybos sektorių veiklos vykdytojų mobilumas ir tarptautinė meno ir kultūros kūrinių sklaida;
- e) parama, be kita ko, gebėjimams stiprinti, siekiant kultūros ir kūrybos sektorių organizacijoms padėti vykdyti tarptautinio lygmens veiklą;
- f) kultūros srities politikos formavimas, bendradarbiavimas ir įgyvendinimas, teikiant duomenis ir keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais, vykdamas bandomuosius projektus ir imantis iniciatyvų siekiant skatinti lyčių lygybę.

Sektoriniai veiksmai

Siekiant patenkinti bendrus poreikius Sąjungoje, remiami šie sektoriniai veiksmai tuose kultūros ir kūrybos sektoriuose, ypač muzikos sektoriuje, kurių specifika arba specifiniai iššūkiai reikalauja tikslingesnio požiūrio, papildančio horizontaliuosius veiksmus:

- a) parama muzikos sektoriui: veiksmai, kuriais skatinama įvairovė, kūrybiškumas ir inovacijos muzikos srityje, įskaitant gyvus pasirodymus, visų pirma viso muzikinio repertuaro platinimas ir propagavimas Europoje ir už jos ribų, mokymo veiksmai, dalyvavimas muzikinėje veikloje ir galimybė su ja susipažinti, viso Europos repertuaro auditorijos formavimas ir parama duomenų rinkimui ir analizei; tie veiksmai grindžiami patirtimi ir ekspertinėmis žiniomis, įgytomis įgyvendinant iniciatyvą „Music moves Europe“, ir jas toliau remti;
- b) parama knygų ir leidybos sektoriui: tiksliniai veiksmai, kuriais skatinama įvairovė, kūrybiškumas ir inovacijos, propaguojama Europos literatūra Europoje tarp valstybių ir už jos ribų, taip pat bibliotekose, sektoriaus specialistų, autorių ir vertėjų mokymas ir mainai, šio sektoriaus tarptautinio bendradarbiavimo, inovacijų ir plėtros projektai; tiksliniai veiksmai, kuriais skatinamas literatūros vertimas ir, jei įmanoma, literatūros pritaikymas neigaliesiems prieinamomis formomis;
- c) parama architektūros ir kultūros paveldui siekiant užtikrinti kokybiškai apstatytą aplinką: tiksliniai architektūros ir kultūros paveldo veiklos vykdytojų mobilumo, gebėjimų stiprinimo ir internacionalizavimo veiksmai; „Baukultur“ propagavimas, tarpusavio mokymasis ir auditorijos dalyvavimas siekiant skleisti aukštos kokybės principus šiuolaikinėje architektūroje ir kultūros paveldo intervenciniuose veiksniuose; parama tvariam kultūros paveldo išsaugojimui, atkūrimui ir adaptyviam pakartotiniam naudojimui ir jo vertybių propagavimas vykdamas informuotumo didinimo ir tinklaveikos veiklą;

- d) parama kitiems meno kūrybos sektoriams, kai nustatomi konkretūs poreikiai, įskaitant tikslinius veiksmus, skirtus tvaraus kultūrinio turizmo ir dizaino bei mados sektorių kūrybinių aspektų vystymui ir tų kitų meno kūrybos sektorių propagavimui ir pristatymui už Sąjungos ribų.

Specialūs veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti Europos kultūros įvairovės ir paveldo matomumą ir pasiekiamumą ir puoselėti kultūrų dialogą:

- a) finansinė parama Europos kultūros sostinėms;
- b) finansinė parama Europos paveldo ženklui ir vietovių, kurioms suteiktas Europos paveldo ženklas, tinklaveikos veiklai;
- c) Sąjungos kultūros apdovanojimai;
- d) Europos paveldo dienos;
- e) parama tokiems Europos kultūros subjektams kaip orkestrai, kurie siekia rengti ir remti jaunus didelį potencialą turinčius menininkus ir laikosi įtraukaus požiūrio taikydami plačią geografinę aprėptį arba kurie Europos piliečiams tiesiogiai teikia didelės geografinės aprėpties kultūrinės paslaugas.

2 SKIRSNIS

MEDIA PAPROGRAMĖ

6 straipsnyje nustatytais MEDIA paprogramės prioritetais atsižvelgiama į Direktyvos (ES) 2018/1808 reikalavimus ir šalių skirtumus audiovizualinio turinio gamybos, platinimo, prieigos prie jo srityse, taip pat į atitinkamą jų rinkų dydį ir ypatybes ir kalbų įvairovę, ir tie prioritetai įgyvendinami toliau nurodytais veiksmais (išsamūs šių veiksmų aspektai apibūdinami darbo programose):

- a) audiovizualinių kūrinių, apimančių įvairius formatus (pvz., vaidybinių filmų, trumpametražių filmų, serialų, dokumentinių filmų ir naratyvinių vaizdo žaidimų) ir žanrus ir skirtų įvairiai auditorijai, įskaitant vaikus ir jaunimą, plėtojimas, vykdomas Europos nepriklausomų gamybos bendrovių;
- b) skirtingoms auditorijoms skirto novatoriško ir kokybiško TV turinio ir serialų scenarijų gamyba, vykdoma Europos nepriklausomų gamybos bendrovių;
- c) reklamos ir rinkodaros priemonės (įskaitant internetines ir taikomas naudojant duomenų analizės metodus), skirtos Europos kūrinių pastebimumui, matomumui, tarpvalstybinei prieigai prie jų ir auditorijos pasiekiamumui gerinti;
- d) parama nenacionalinių Europos kūrinių, tiek mažos, tiek didelės apimties, pardavimui ir sklaidai tarptautiniu mastu visose platformose (pavyzdžiui, kino teatruose, internetu), be kita ko, taikant kelias šalis apimančias suderintas platinimo strategijas, kuriomis skatinamas subtitravimo, dubliavimo ir, kai taikytina, garsinio vaizdavimo priemonių naudojimas;
- e) parama daugiakalbei prieigai prie kultūrinių televizijos programų internete naudojant subtitravimą;
- f) parama tinklaveikos veiklai, skirtai audiovizualinio sektoriaus specialistams, įskaitant kūrėjus, ir įmonių tarpusavio mainams, siekiant ugdyti ir skatinti talentus Europos audiovizualiniame sektoriuje ir sudaryti palankesnes sąlygas Europos ir tarptautinės bendros kūrybos ir bendros gamybos kūrinių plėtojimui ir platinimui;
- g) parama Europos audiovizualinio sektoriaus veiklos vykdytojų veiklai pramonės sektoriaus renginiuose ir mugėse Europoje ir už jos ribų;
- h) parama Europos filmų ir audiovizualinių kūrinių, skirtų plačiajai Europos auditorijai už nacionalinių sienų, ypač jaunimui ir informacijos sklaidėjams, matomumui ir informavimui apie juos, be kita ko, organizuojant peržiūras, komunikaciją, sklaidą ir reklaminę veiklą, kuria remiami Europos apdovanojimai, visų pirma LUX: Europos Parlamento ir Europos kino akademijos skiriamas Europos publikos kino apdovanojimas;
- i) iniciatyvos, kuriomis skatinamas auditorijos formavimas ir su kinu susijęs švietimas, pirmiausia skirtas jaunimo auditorijai;
- j) mokymo ir kuravimo veikla, skirta stiprinti audiovizualinio sektoriaus specialistų gebėjimą prisitaikyti prie naujų kūrybos procesų, rinkos pokyčių ir skaitmeninių technologijų, kurios daro poveikį visai vertės grandinei;
- k) Europos užsakomųjų vaizdo paslaugų teikėjų tinklas arba tinklai, kurių didelę dalį rodomų filmų sudaro nenacionaliniai Europos kūriniai;

- l) Europos festivaliai ir Europos festivalių tinklas arba Europos festivalių tinklai, kuriuose didelę dalį rodomų filmų sudaro nenacionaliniai Europos kūriniai, kartu išsaugant jų tapatybę ir unikalų pobūdį;
- m) plačios geografinės aprėpties Europos kino teatrų, kuriuose didelę dalį rodomų filmų sudaro nenacionaliniai Europos filmai, valdytojų tinklas, skatinantis Europos kino teatrų vaidmenį Europos kūrinių sklaidoje;
- n) specialios priemonės, kuriomis prisidedama prie proporcingesnio lyčių dalyvavimo audiovizualiniame sektoriuje, įskaitant tyrimus, kuravimą, mokymą ir tinklaveikos veiklą;
- o) parama politiniam dialogui, novatoriškiems politikos veiksams ir geriausios praktikos mainams, be kita ko, vykdamas su duomenų analize susijusią veiklą ir teikiant patikimus duomenis;
- p) audiovizualinio sektoriaus atstovų ir politikos formuotojų tarptautinio masto dalijimasis patirtimi ir žiniomis, jų tarpusavio mokymosi ir tinklaveikos veikla.

3 SKIRSNIS

TARPSEKTORINĖ PAPROGRAMĖ

7 straipsnyje nurodyti Tarpsektorinės paprogramės prioritetai įgyvendinami toliau nurodytais veiksmais (išsamūs šių veiksmų aspektai apibūdinami darbo programose):

Politinis bendradarbiavimas ir informavimo veiksmai, kuriais:

- a) remiamas politikos plėtojimas, tarpvalstybinis keitimasis patirtimi ir praktine patirtimi, tarpusavio mokymasis ir informuotumo didinimo veikla, tinklaveika ir reguliarus tarpsektorinis kultūros ir kūrybos organizacijų ir politikos formuotojų dialogas;
- b) remiama analitinė tarpsektorinė veikla;
- c) siekiama skatinti tarpvalstybinį politinį bendradarbiavimą ir politikos formavimą socialinės įtraukties pasitelkiant kultūrą klausimais;
- d) gerinamos žinios apie Programą ir jos aprėpiamas temas, skatinamas piliečių įtraukimas ir padedama perkelti rezultatus už valstybės narės lygmens ribų.

Kūrybinių inovacijų laboratorijos veiksmai, kuriais:

- a) skatinamos naujos kūrybos formos, apimančios skirtingus kultūros ir kūrybos sektorius, pavyzdžiui, taikant eksperimentinius metodus ir panaudojant inovacines technologijas;
- b) skatinami novatoriški skirtingus sektorius apimantys metodai ir priemonės, kurie, kai įmanoma, apima daugiakalbį ir socialinį aspektus, siekiant palengvinti prieigą prie kultūros ir kūrybos objektų (tarp jų – kultūros paveldo), jų platinimą, propagavimą ir monetizavimą.

Programos centrų veiksmai, kuriais:

- a) propaguojama Programa nacionaliniu lygmeniu ir teikiama atitinkama informacija apie įvairių rūšių finansinę paramą, teikiamą pagal Sąjungos politiką, ir padedama kultūros ir kūrybos sektorių subjektams teikti paraiškas pagal Programą, be kita ko, informuojant juos apie reikalavimus ir procedūras, susijusius su įvairiais kvietimais teikti paraiškas, ir dalijantis gerąja patirtimi;
- b) teikiama parama galimiems dotacijos gavėjams teikiant paraiškas ir naujiems Programos dalyviams vykdamas tarpusavio kuravimą, skatinamas tarpvalstybinio įvairių pagal Programą remiamų politikos sričių ir sektorių specialistų, institucijų, platformų ir tinklų bendradarbiavimas ir keitimasis geriausia patirtimi tose srityse ir kultūros ir kūrybos sektoriuose bei tarp jų;
- c) teikiama parama Komisijai siekiant užtikrinti tinkamą informacijos apie Programos rezultatus perdavimą ir platinimą piliečiams bei kultūros ir kūrybos sektorių projektų vykdytojams.

Kompleksiniai veiksmai, kuriais remiamas naujiųjų žiniasklaidos sektorius, kurie:

- a) sprendžia su struktūriniais ir technologiniais pokyčiais susijusias problemas, su kuriomis susiduria žiniasklaidos sektorius, skatinant nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos aplinką, taip pat remiant nepriklausomą stebėseną, kad būtų įvertinta žiniasklaidos pliuralizmui ir laisvei kylanti rizika, ir remiant informuotumo didinimo veiklą;

- b) remia aukštus žiniasklaidos produkcijos standartus, skatinant bendradarbiavimą, ugdant skaitmeninius įgūdžius, tobulinant tarpvalstybinę bendradarbiaujamąją žurnalistiką ir turinio kokybę, taip pat prisidedant prie profesinės etikos laikymosi žurnalistikoje;
 - c) skatina gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, siekiant įgalinti piliečius kritiškai vertinti žiniasklaidą ir ja naudotis, taip pat remti dalijimąsi žiniomis ir remia keitimąsi informacija apie gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis skatinimo politiką ir praktiką;
 - d) numato specialias priemones, kuriomis prisidedama prie labiau subalansuoto lyčių dalyvavimo naujienų žiniasklaidos sektoriuje.
-

*II PRIEDAS***BENDRIEJI KOKYBINIAI IR KIEKYBINIAI PROGRAMOS POVEIKIO RODIKLIAI**

Tarptautinių partnerystės, užmegztų gavus paramą pagal Programą, įskaitant dotaciją gaunančių organizacijų kilmės šalį, skaičius ir mastas.

Kokybiniai sėkmės atvejų meno, verslo ir technologinių inovacijų srityse dėl Programos paramos įrodymai.

Rodikliai*Kultūros paprogramė*

Tarpvalstybinių partnerystės ryšių, užmegztų gavus paramą pagal Programą, skaičius ir mastas.

Menininkų, kultūros ir kūrybos sektoriaus veiklos vykdytojų mobilumas už savo valstybės ribų, gavus paramą pagal Programą, nurodant kilmės šalį ir moterų dalį, nurodant tokių asmenų skaičių.

Asmenų, turinčių prieigą prie Europos kultūros kūrinių ir kūrybinių darbų, sukurtų gavus paramą pagal Programą, įskaitant kūrinius, sukurtus kitose nei jų šalyse, skaičius.

Pagal Programą paremtų projektų, skirtų socialiai atskirtoms grupėms, skaičius.

Pagal Programą paremtų projektų, kuriuose dalyvavo trečiųjų valstybių organizacijos, skaičius.

Media paprogramė

Asmenų, turinčių prieigą prie Europos audiovizualinių kūrinių, sukurtų kitose nei jų šalyse ir paremtų pagal Programą, skaičius.

Pagal Programą paremtos mokymosi veiklos dalyvių, nurodžiusių, kad patobulino savo kompetencijas ir padidino savo galimybes įsidarbinti, skaičius, nurodant moterų dalį.

Programos lėšomis paremtų, sukurtų ir išplatintų bendros gamybos kūrinių skaičius, biudžetas ir geografinė kilmė ir bendra produkcija su partneriais iš šalių, turinčių skirtingus audiovizualinius pajėgumus.

Programos lėšomis paremtų, pagamintų ir išplatintų audiovizualinių kūrinių mažiau vartojamomis kalbomis skaičius.

Asmenų, kuriems suteikta informacija svarbiose rinkose vykdant verslo verslui informacinę veiklą, skaičius.

Tarpsektorinė paprogramė

Užmegztų tarpvalstybinių partnerystės ryšių (sudėtinis rodiklis, taikomas kūrybinių inovacijų laboratorijų veiksmams ir bendriems veiksmams, kuriais remiamas naujienų žiniasklaidos sektorius) skaičius ir mastas.

Renginių ar veiksmų, kuriuos surengė Programos centrai Programai propaguoti, skaičius.

Kūrybinių inovacijų laboratorijų ir bendrų veiksmų, kuriais remiamas naujienų žiniasklaidos sektorius, veiklos dalyvių skaičius, įskaitant moterų dalį.

III PRIEDAS

MEDIA PAPROGRAMĖS LOGOTIPAS

MEDIA paprogramės logotipas:

Kūrybiška
Europa

MEDIA
